

La Llei 11/2018 d'Informació no Financera i Diversitat: una nova “obligació” empresarial

Arturo de las Heras (Economista, especialista en RSC) aheras@economistes.com

M. Eugènia Bailach (Economista i Sòcia auditora a Auren) meugenia.bailach@bcn.auren.es

29 de setembre de 2020

INFORMACIÓ NO FINANCERA

“Els comptables podrien salvar el món”

Peter Bakker, president del *World Business Council for Sustainable Development* (WBCSD), durant la celebració el 2012 a Rio de Janeiro de la Conferència de les Nacions Unides sobre el Desenvolupament Sostenible (més coneguda com a Rio+20).



LEGISLACIÓ ACTUAL

- El 6 de desembre de 2014 va entrar vigor a Europa la Directiva 2014/95/UE sobre la divulgació d'informació no financera i informació sobre diversitat per part de determinades grans empreses i altres grups d'interès públic.
- El 24 de novembre de 2017 s'aprova el Reial decret Llei 18/2017, de modificació del Codi de Comerç, Llei de Societats de Capital i la Llei d'Auditoria de comptes (obligatori exercici 2017).
- Llei 11/2018, de 28 de desembre, per la qual es modifica el Codi de Comerç, Llei de Societats de Capital i la Llei d'Auditoria de Comptes (obligatori exercici 2018).

LES NOVES PROPOSTES EUROPEES

- L'11 de desembre de 2019 es publica una comunicació de la Comissió al Parlament Europeu sobre EL PACTE VERD EUROPEU (*European Green Deal*)





Quines entitats hi estarien obligades segons la Llei 11/2018? Grups d'empreses o individuals (2018-2019-2020)

PRIMERA CONDICIÓN

500 TREBALLADORS

I

SEGONA CONDICIÓN

ENTITATS INTERÈS PÚBLIC

O

TERCERA CONDICIÓN

Dues de les tres:

Entitats regulades:

Asseguradores, entitats de crèdit, fons de pensions, fundacions bancàries, etc.

Altres mercantils: XN > 2.000 milions
Treballadors > 4.000

- Actiu > 20 milions
- XN > 40 milions
- Treballadors > 250

Són les mateixes condicions tant per a una empresa individual com per a un grup consolidat d'empreses.

A data de tancament durant 2 anys consecutius

Disposició transitòria: 3 anys després entrada en vigor la primera condició serà reduïda a 250 treballadors.

2021

Quina és la informació obligatòria?

Informació necessària per comprendre:

L'evolució, els resultats i la situació del grup o la Companyia i l'impacte de la seva activitat respecte a:

- * Medi ambient
- * Societat
- * Drets humans
- * Lluita contra la corrupció i el suborn
- * Personal, incloent mesures per afavorir el principi d'igualtat de tracte i oportunitats entre homes i dones.



Informació a incloure

- Descripció model de negoci
- Descripció polítiques sobre les qüestions prèvies i els seus resultats.
- Riscos de l'activitat que pugin afectar negativament els àmbits no financers.
- Indicadors clau de la informació no financera.



Informació a incloure

Mediambiental

- Contaminació
- Economia circular
- Ús sostenible dels recursos
- Canvi climàtic
- Protecció de la biodiversitat

Laboral

- Característiques de l'ocupació laboral
- Organització del treball
- Salut i seguretat
- Relacions socials
- Formació
- Accessibilitat (discapacitats)
- Igualtat

Drets humans

- Aplicació de procediments de diligència deguda a la cadena de valor.
- Mesures per mitigar abusos
- Canal de denúncies
- Compliment dels convenis OIT.

Informació a incloure

Lluita corrupció

- Mesures adoptades contra:
 - Corrupció
 - Suborn
 - Blanqueig de K
 - Aportacions a fundacions i ENL

Societat

- Compromisos amb el desenvolupament sostenible.
- Subcontractació i proveïdors
- Consumidors
- Informació fiscal
- Qualsevol altra informació significativa

Com i on s'informa?

Contingut genèric

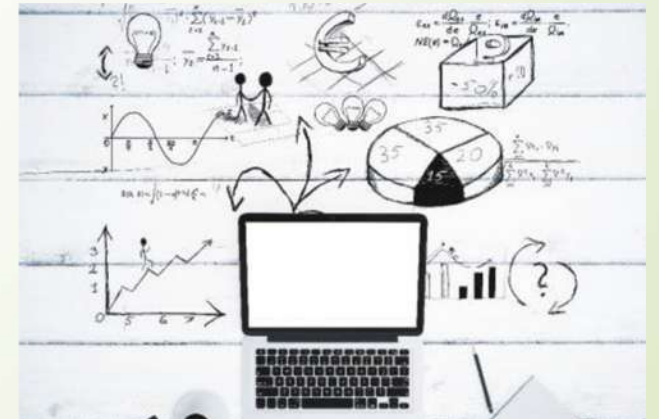
- Inclusió de grups d'interès
- Context de sostenibilitat
- Materialitat
- Exhaustivitat

Qualitat de la informació

- Precisió
- Equilibri
- Claredat
- Comparabilitat
- Fiabilitat
- Puntualitat

Com i on s'informa?

- Informe de gestió o
- En document a part, deixant constància en aquest document i en l'informe de gestió del compliment de la Llei 11/2018.
- Informació serà pública amb els mateixos requeriments i formes que els Comptes Anuals i es dipositarà al Registre Mercantil i, en cas de grups, a la web (dins dels 6 mesos després del tancament i per un període de 5 anys).
- Obligació a sotmetre a verificació l'Estat d'Informació No Financera
- Existència d'exempcions



Conseqüències de la Llei a curt i mig termini per a les empreses

- Transparència
- Polítiques
- Riscos
- Materialitat
- Sistemes de gestió
- Ampliació de l'informe de gestió o document a part?
- Adaptació a la possible pèrdua de diferenciació de la marca
- Possible limitació en l'avanç de l'RSE

Transparència informariva

- La Llei exigeix explicar i publicar el Model de Negoci, l'Estratègia Empresarial i Riscos Corporatius per informar els Grups d'Interès. Però hem de ser conscients que la competència també tindrà accés a aquesta informació.
- De vegades, els models de negoci i estratègies són variades i complexes. S'ha de buscar l'equilibri entre la complexitat i la simplicitat.



Elaboració i/o adequació de les polítiques empresarials

- Normes internes que regulen el funcionament dels processos organitzatius i productius.
- Per a moltes empreses, les polítiques són allò que sempre es fa però que no està escrit en lloc.
- Quan les polítiques estan escrites i publicades, sol ser habitual no tenir indicadors específics de seguiment de polítiques. Les polítiques s'escriuen i es publiquen, i es dona com un fet que tothom de l'organització les segueix.
- Les empreses que no tenen les polítiques escrites hauran de fer un esforç extra per definir les polítiques, escriure-les i publicar-les amb els seus indicadors de seguiment.



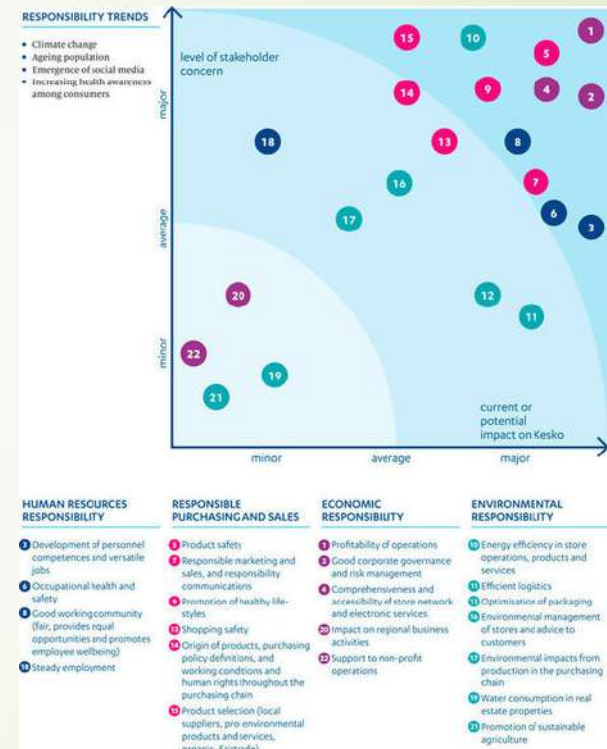
Anàlisi de riscos corporatius

- Explicar com l'empresa gestiona els seus riscos empresarials corporatius: quins són aquells aspectes crítics que farien frontollar el negoci i quin seguiment en fa l'empresa per mitigar-los.
- Aquest és un aspecte que solen tenir bastant controlat les grans empreses, però no tant les mitjanes que poden estar afectades per la Llei.
- Serà necessari, doncs, establir els equips i consultoria necessària per obrir aquest camí dins de la normal gestió de l'empresa.



Anàlisi de materialitat

- És un aspecte subjacent en l'esperit del redactat de la Llei.
- La materialitat és un concepte on l'empresa explica quins són els aspectes de sostenibilitat importants i essencials per a ella i els seus grups d'interès.
- La Llei diu explícitament que, més enllà dels aspectes enumerats en el seu redactat, les empreses han d'explicar i rendir comptes d'allò que és material per a elles.
- Serà necessari que les empreses facin aquesta anàlisi de materialitat per determinar què han de reportar i què no fa falta que es reporti fora dels aspectes definits explícitament en la Llei (p.e. I+D).



Implementació de sistemes de gestió d'informació no financera

- Les empreses necessitaran adaptar els seus sistemes d'informació per recollir i gestionar tota una sèrie de informació que fins ara no era necessària.
- Al contrari dels sistemes d'informació financera, els sistemes d'informació no financera no són tan clars ni estructurats i dependrà de cada empresa en particular, que pugui tenir quelcom o no de forma fàcil.
- Les empreses hauran d'implantar nous sistemes d'informació per tractar les dades no financeres.
- L'empresa, molt probablement, haurà d'invertir diners per adaptar-se a les noves circumstàncies mitjançant consultories especialitzades i programari específic.



Elaboració d'un nou document legal i/o ampliació de l'Informe de Gestió

- La informació no financera i de diversitat ha d'anar incorporada com un punt més de l'Informe de Gestió o pot ser elaborada en un document independent que sigui referenciat dins de l'Informe de Gestió.
- Tant en un cas com en l'altre, la informació ha de ser elaborada amb entitat pròpia, ja que ha de ser verificada per un tercer acreditat amb independència de l'Informe de Gestió.
- Això comporta, en la pràctica, que esdevingui un nou document legal a elaborar i registrar, amb la seva càrrega administrativa suplementària, a més dels costos monetaris que comporta fer la verificació de les dades.



Adaptació a la pèrdua de diferenciació de la marca

- En un món tan competitiu com l'actual, l'estratègia de diferenciació és essencial si es vol sobreviure com a empresa.
- En els anys en què l'RSC esdevenia un model de gestió empresarial voluntari, la diferenciació que això aportava a les organitzacions es feia evident quant a l'augment de la reputació de la marca i la confiança dels mercats.
- L'obligatorietat de reportar tota aquesta informació de forma estandarditzada i per a tots igual ens porta a una certa homogeneïtat de formes de fer, i per tant, perd aquest valor diferencial en la forma de gestionar l'empresa. Es tendirà a la uniformitat.



Possible limitació en el potencial d'avanç de l'RSC empresarial

- Si la Llei esdevé un element homogeneïtzador de polítiques d'RSC, i per tant pèrdua de la diferenciació, no hi ha cap incentiu per desenvolupar més enllà del que diu estrictament la Llei.
- A més, cap gabinet legal d'empresa aconsellarà a cap persona que hagi de signar (Consell d'Administració) que ho faci amb informacions i dades que no siguin les obligatòries estipulades en la Llei. Anar més enllà de la Llei, com es predicava quan la gestió de la Responsabilitat Social Corporativa era voluntària, queda en entredit quan hi ha responsabilitats legals a l'hora de presentar la informació.



Conclusions

- Encara que la Llei hagi començat a aplicar-se en les grans empreses, és qüestió de temps que s'apliqui a les mitjanes i petites.
- L'adaptació a la Llei, en aquelles empreses que no estaven reportant dades no financeres, no és innoqua: té costos afegits en recursos interns i externs.
- Es perd l'element diferenciador entre empreses que reportaven dades no financeres envers les que no en reportaven.
- El temps dirà si hi haurà una evolució positiva de l'RSC o s'estancarà en el compliment estricte de la Llei.